

TKP MK Politik Bürosu, TKP Başkanı, Türkiye işçi sınıfının, uluslararası komünist ve işçi hareketinin seçkin fonksiyonerlerinden İ.Bilen yoldaşı, beklenmedik bir zamanda yitirdiğimiz derin bir acıyla duyurur.

Bilen yoldaş, geçirdiği bir ameliyattan sonra, kalp yetmezliğinden dolayı 18 Kasım 1983 günü 81 yaşındayken dünyaya gözlerini yumdu.

TKP MK Politik Bürosu

İ. Bilen yoldaşın anısına

TKP MK BİLDİRİSİ

Türkiye işçi sınıfı, halkımız, TKP, dünya komünist hareketi ve dünyanın dört bir yanındaki dostlarımız yiğit evlatlarından birini, TKP Başkanı İ.Bilen yoldaşı yitirdi. Bilen yoldaş, 18 Kasım 1983'de, 81 yaşındayken, beklenmedik bir anda dünyaya gözlerini yumdu. Marksizm-Leninizmin ve proleter enternasyonalizminin coşuklu savunucusu, eşsiz bir örgütçü, büyük yurtsever ve enternasyonalist Bilen yoldaş aramızdan ayrıldı. Onun tüm yaşamı, Mustafa Suphi'nin partisine, Türkiye emekçi halkının çıkarlarına ve Türkiye'nin bağımsızlığı ve devrimci yenilenmesi ülküsüne, komünizm davasına adanmıştı.

Bilen yoldaş, 18 Ekim 1902'de, Rize'de bir deniz subayı ailesinden dünyaya geldi. Liseyi bitirdikten sonra, Türkiye'nin ilk işçi yataklarından Halic'te, Tersane'de makinist olarak çalışmaya başladı. 18 yaşındayken çalıştığı yerde genç işçilerin kurduğu ve Antant ordularına ve iç gericiğe karşı ulusal kurtuluş savaşına katılan bir örgüte girdi. Bilen yoldaş bu örgütün sıralarında silahlı savaşa katıldı ve 1920 kışında yaralandı. Ulusal kurtuluş savaşının bu genç savaşçısı, Mart 1922'de TKP Halic Komitesi tarafından parti üyeliğine alındı.

Bilen yoldaş, o günden sonra, gözlerini yumduğu güne kadar, 61 yıl boyunca partinin verdiği bütün görevleri ikircimsiz, büyük bir coşkuyla, yaratıcılıkla yerine getirdi. Temel örgütlerde, partinin en yüksek organlarında sorumlu parti görevlerinin her türünü yükümlendi.

Bilen yoldaş, 1923-1926 yılları arasında Moskova'da, Doğu Emekçilerinin Komünist Üniversitesi'nde "Marat" parti adıyla Marksist-Leninist öğrenimini yaptı. Partimizin yaşlı kuşağı, Bilen yoldaşın eski dostları, uluslararası komünist hareketin nice büyük militanı, bugün de onu "Marat" adıyla anıyorlar.

Bilen yoldaş, 1926 yılında ülkeye döndükten hemen sonra, partinin örgütlenme işlerinde enstrüktör (destekçi) olarak görevlendirildi. Adana İl Komitesini örgütlediği yıllarda Bilen yoldaş, işçi sınıfının grev savaşlarında, Anadolu insanının mert

PARTİ
ÖĞRETMENİNİ
YITİRDİ
ONDAN
ÖĞRENDİKLERİ
İLE
UTKUYA
ULAŞACAKTIR

ve savaşkan kişiliğini daha yakından tanıdı ve halkına derin insancıl duygularla bağlandı. Bilen yoldaş, bu dönemde, partiyi yok etmek isteyen likidatör hareketine, "legal Marksist"lere karşı savaşta büyük rol oynadı. Partinin yönetimine sızan küçük burjuva elemanların ve ajanların yarattığı bunalım karşısında, 1927 yılında, geçici bir MK'nin kurulmasına önayak oldu.

İ.Bilen yoldaşın yaşamı ağır baskı, polis takibi, uzun hapis cezaları, sürgün ve politik göçmenlik koşullarında çetin bir savaş yaşamıdır. O, 1928 yılındaki kısa süreli tutukluktan sonra, 1929 yılında yeniden tutuklandı ve 1933 yılının sonuna kadar zindanda kaldı.

TKP'nin 1932 yılında yapılan 4. Kongresi, Bilen yoldaş hapisteyken MK üyeliğine seçti. Bilen yoldaşın sürgüne gönderilirken kaçmayı başararak katıldığı 1934 MK Plenumu ise, onu MK sekreterliğine getirdi. Bilen yoldaş, 1937 sonuna kadar partinin örgütlenme ve propaganda çalışmalarını doğrudan yönetti. MK

Organı Orak Çekiç'in, Bolşevik, Kızıl İzmir vb. gibi parti yayınlarının kurulması, basılıp dağıtılması işlerini örgütledi.

Bütün bu dönemde O, yeniden emperyalizmle işbirliğine yönelik Türk burjuvazisine ve büyük toprak sahiplerine karşı, işçi sınıfının, köylülerin, çalışan insanların çıkarları için yürütülen savaşıma partinin yol göstermesine çok önemli katkılarda bulundu. Büyüyen savaş tehlikesine ve faşizm yanlılarının aktifleşmesine karşı ulusal demokratik güçlerin uyarılması ve birleştirilmesi yönünde parti çizgisinin hazırlanmasına katıldı. Partimizin o dönemde yeniden yığınlar arasında etkinleşmesinde, Bilen yoldaşın örgütleyici çalışmalarının özel bir rolü oldu.

1937 sonunda parti, Bilen yoldaş Komintern'de TKP temsilcisi olarak görevlendirdi. Komintern'de çalıştığı yıllarda Bilen yoldaş, başta Dimitrof olmak üzere, Manuilsky, Kuusinen, Pieck, Gottwald gibi uluslararası komünist hareketin tanınmış fonksi-

► Arkası 4. sayfada

HAYDAR KUTLU YOLDAŞIN 27.11.1983 GÜNÜ "TKP'nin SESİ" RADYOSUNDA YAPTIĞI KONUŞMA

Yoldaşlar,

Parti Başkanımız Bilen yoldaşımızı toprağa verdik. Yoldaşları, ailesi, dostları, kardeş komünist partilerin temsilcileri ile O'na karşı son görevimizi yerine getirdikten sonra sizlere sesleniyorum.

Bilen yoldaş gibi Partimizin savaşkan bir üyesinden, deneyli bir önderinden, uluslararası komünist hareketin seçkin bir evladından, yılmaz bir komünistten ayrıldık. Acımız büyüktür.

Yoldaşlar! Partimizin saflarını daha da sıkılaştırın! Yoldaşlar! TKP'nin şanlı bayrağını daha da yüceltin! Yoldaşlar! TKP'nin işçi sınıfımız ve tüm emekçi halkımız içindeki, uluslararası komünist hareket içindeki saygınlığını, etkisini daha da güçlendirin! Bilen yoldaşımızı yaşatın!

Yas tutacak zaman değil

Değerli yoldaşlar,

Sevincin acıya karıştığı günler yaşıyoruz. 5. Kongremizin tüm örgütlerimizi, üye ve yandaşlarımızı saran çöşku ve sevinci ile Bilen yoldaşımızdan ayrılmanın büyük acısı, bundan bir yıl önce alçakça öldürülen Deniz yoldaşımızı yitirmenin üzüntüsü hepsi birbirine karışıyor.

Bilen yoldaş 5. Kongreyi yaşadı. 5.Kongre ile TKP'nin daha da güçlendiğini gördü. O, Kongrenin büyük başarısının heyecanını, sevincini herkesten daha çok duydu. Deniz yoldaşımız yaşasaydı, O da aynı çöşku içinde olacaktı.

Onlar, bir komünist olarak, TKP'li olarak, yas tutmamızı istemezlerdi. Yas tutacak zaman değil. Onları biz, acımızı savaş kararlılığına çevirerek, öfke kıvılcımlarını yolumuzu aydınlatan bilinç ışığına dönüştürerek anacağız. Onların anısını böyle yaşatacağız.

Bilen yoldaş, partimizin kötü günlerini olduğu gibi, iyi günlerini de gördü. En önemlisi TKP'nin 5. Kongresini gerçekleştirmek, Kongreden yüzümüzün akıyla çıkmak, diyebiliriz ki, O'nun yaşamının son yıllarının başlıca amacı haline gelmişti. Tarih, ne güzel ki, bu şansı, O'na da, bize de tanıdı. O'nun 5. Kongreyi yaşaması ve bizim de Kongrede O'nu aramızda görmemiz acımızı biraz olsun azaltıyor.

O'ndan çok şey öğrendik

Bilen yoldaştan hepimiz, çok şey öğrendik. O'nunla yakın çalışma olanağı buldum. Aramızda sıkı ve sıcak bir yoldaşlık ilişkisi doğdu. Yediği, içtiği ayrı gitmeyen dostlar, her acıyı, her sevinci paylaşan yoldaşlardık. Bu pek çok yoldaş-

TKP'nin şanlı bayrağını bizler daha da yücelteceğiz!

mız için olduğu gibi, benim de yüreğimde hiç bir zaman sılınmayacak sıcak bir anı olarak kalacaktır.

Ama yoldaşlar, Bilen yoldaştan bize kalan yalnızca anılar değildir. Biz O'ndan herşeyden önce Partiye, işçi sınıfının davasına en zor durumda bile, en kara günde bile sarsılmaz bağlılığı, devrimci iyimserliği öğrendik. Bilen yoldaş Partimizin en zor dönemlerinde bile güçlü bir TKP'ye olan inancını hiç bir zaman yitirmedi. O, bu umudun gerçeğe dönüştüğünü de gördü. TKP'yi daha da güçlendirmek... İşte yoldaşlar bu Bilen yoldaşımızı ve canını partimiz için veren Deniz yoldaşımızı yaşatmak demektir.

Egemen sınıflar Bilen yoldaşı uzun ve yıpratıcı bir göçmenlik yaşamına zorladılar. Ama O'nun akli ve yüreği her zaman ülkedeydi. İşçilerin, halkın içindeydi. Düşmana derin bir öfke ve kin, halkımıza ise sonsuz bir sevgi ve güven duyardı. TKP bu devrimci ruhu hiç bir zaman yitirmeyecektir. Partimiz bugün ülkemiz topraklarında savaşıyor. Uğradığı ağır saldırılara karşın, işçi ve emekçi sınıfların içinde kök salıyor.

O'nu anmak, yaşatmak için

Bilen yoldaş Partimize her zaman Marksizm-Leninizm'e, proleter enternasyonalizmine ödünsüz bağlılığı, Lenin'in ülkesine ve partisine sarsılmaz dostluk ve kardeşliği aşıladı. Uluslararası komünist hareketin, reel sosyalizmin her bir başarısı O'nu sevince boğardı. Bu anlayış, bu bağlılık TKP'nin karakteridir, geleceğidir. Partimiz bundan böyle de bu çizgiden bir milim olsun ayrılmayacaktır. TKP antisovyetizmin, antikomünizmin baş düşmanı, komünist hareketin birliğinin baş savunucusudur. TKP, halkımızın ulusal çıkarlarının en kararlı savunucusudur. Komünistler ateşli birer yurtsever ve şaşmaz enternasyonalistler olarak yollarına devam edecekler. Biz uluslararası işçi ve komünist hareketinin sınanmış silahını, Marksizm-Leninizm ve proleter enternasyonalizmini elden bırakmayacağız. Burjuvazinin antisovyetik, antikomünist, şoven saldırıları ya da sözde özgürlük vaadleri, bin dereden su getiren revizyonistlerin, döneğin türlü gerekçeleri bizi bu doğru yoldan ayırmaya yetmeyecektir. Biz bu bayrağı daha da yükseklere çekeceğiz.

Yoldaşlar, şimdi tek tek parti örgütlerimiz, üyelerimiz Bilen yoldaşımızı anıyorlar. O'nu anmanın etkin yolu TKP'ni daha da güçlendirmek için 5. Kongrenin savaş çizgisini derinden kavramak, görev-

lerimizi somut görmek ve Kongre kararlarını yaşama geçirmek için büyük bir enerjiyle ileri atılmaktır. 5.Kongremizin platformu şu gerçeği tüm ayrıntılarıyla açıkladı: Ülkemizde öylesine koşullar oluşmuştur ki, halkımızın on yıllardır süren acıları denebilir. Yazgısı değişebilir. Bu olanaklıdır. Bunu gerçekleştirecek güçler vardır. Bu güçlerin başında işçi sınıfımız ve onun savaşkan öncüsü TKP geliyor. TKP'ni daha güçlendirmek, bu görevi gerçekleştirmek olanaklıdır.

Generallerin korkusu

6 Kasım seçimleri halkımızın faşist diktatörlüğe karşı tepkisini açıkça ortaya koydu. Halkın derin tepkisi şimdi generalleri kara kara düşündürüyor. Eğer bugün generaller emperyalizmin, işbirlikçi tekellerin has uşağı Özal'a ve onun partisine hükümet kurma olanağını vermede kaygılı davranıyorsa, bunun nedeni, halkın kendilerine duyduğu öfkeyi görmüş olmalarıdır. Bu tepkinin, Özal gibi birine bile, kendilerinin tam denetleyemeyecekleri işler yaptırmasından ve onun, halkın değişim isteğini gemileyemeyeceğinden korkuyorlar.

Bu neyi gösteriyor? Faşist diktatörlük zorbalığını sivil bir kılıf olmaksızın sürdürüyor. Ama sivil bir kılıf hazırlamada bile başarılı olamıyor. Faşist diktatörlük çelişkiler içinde bocalıyor.

Bu durum en başta sol güçler için tarihsel bir olanak yaratıyor. Bu gecikmeden görülmelidir. Yığınlar somut çözüm yolu arıyor. Ve asla hoşnut olmadıkları bugünkü durumdan çıkmada güvenilecekleri politik güçleri arıyor. Halkımızın bu isteği hiçbir zaman bu kadar açık olmadı. TKP 5. Kongre kararları doğrultusunda, tüm ulusal demokratik güçlerin ortak bir platform üzerinde anlaşması, birleşik bir alternatif yaratılması için, en başta sol güçlerin birliği için bundan böyle de her çabayı harcaacaktır.

Faşist Evren diktatörlüğünün tüm baskı ve tehditlerine karşın, dayatmalara evet demeyen yığınlar, ulusal çapta direniş potansiyeli taşıdıklarını gösterdiler. Türk ve Kürt tüm halkın emperyalizme, faşizme, şovenizme karşı, ulusal çapta direnişini örgütleme görevini gerçekleştirmenin bir hayal olmadığı bugün daha açık görülüyor. Gelişmeler bu görevi öne koyan 5. Kongremizi doğruluyor. Önümüzdeki dönemde Özal'ın tüm vaadlerine karşın, daha da derinleşecek olan ekonomik bunalımın yıkıcı sonuçlarına, Amerikan yönetiminin baskı ve dayatmalarına karşı

geniş yığınların tepkisi daha da artacaktır. Yığınlar Evren-Özal ikilisinin demokrasiye geçiş yolundaki vaatlerinin asılsızlığını, sendikal ve politik haklarının kabaca çiğnenmeye devam edilmesinde, faşist baskı ve terörün, sıkıyönetimlerin sürmesinde daha açık göreceklerdir. İş, ekmek, barış, demokrasi, ulusal hak ve özgürlükler için, Türk ve Kürt emekçilerin bağımsız savaşıma atılmalarının olanakları daha da artacaktır. Komünistlerin, sol güçlerin, öteki demokratik güçlerin görevi tüm bu olanaklardan yığınların sahte barış ve demokrasi sampiyonlarınca bir kez daha aldatılmalarını önlemektir.

Barış için daha etkin savaşım

Bu görevi gerçekleştirmek bugün ABD emperyalizminin halkımızı içine çekmek istediği bir savaş tehlikesini önlemek görevi ile sıkıca bağlıdır.

Faşist diktatörlük, Kuzey Kıbrıs'ta sözde bağımsız devlet ilanıya sovenizme yeniden hız verdi. Yığınları bununla şaşırtmak istiyor. Kimi ilerici çevrelerin soven propagandalarının etkisi altında kaldıkları, sözde bağımsızlık ilanının ardında, emperyalizmin, NATO'nun, işbirlikçi oligarşinin bencil, halk düşmanı çıkarlarının yattığını kavrayamadıkları görülüyor. Emperyalizmin kışkırttığı, faşist diktatörlüğün yaydığı sovenizm zehirini etkisiz kılmak en başta komünistlerin, sol güçlerin görevidir.

Kıbrıs'ta Türk toplumunun kendi kaderini tayin hakkından dem vuranlara şöyle demek gerekir: Sizler bir demagog ve sahtekarsınız. Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkından değil söz etmek, Kürt'lerin varlığını bile tanımayan ve yıllardır Kürt ulusunu ezen, yok etmek isteyenler siz değilsiniz? Sizler, gerçekte Türk ve Rum toplumlarından oluşan ve birlikte yaşamak isteyen Kıbrıs halkının kendi kaderini tayin hakkını tanımak istemiyorsunuz. Ada'yı bölmek, Kıbrıs'ın bağımsızlığına son vermek istiyorsunuz.

Yığınların cuntaya karşı tepkisinin söndürülmesini, onların şaşırtılmasını önlemek, ulusal çapta direnişin koşullarının yok edilmesinin önüne geçmek, ülkemiz üzerinde dolaşan savaş bulutlarını dağıtmak için halkımıza bu gerçekleri aralıksız açıklamalıyız.

İnsanlığın nükleer bir savaşta yok olmasına karşı direndikleri için Barış Derneği yöneticileri uydurma gerekçelerle ağır cezalara çarptırıldılar. Demokrasiye geçiyoruz denildiği bir sırada barış için savaşanlar mahkum edildi. İnsanlığı yok etmek isteyenlerin demokrasi maskesinin ardına gizlenmelerine izin vermemeliyiz. Demokrasinin ve barışın düşmanları birdir.

Yoldaşlar, barış savaşımını yükseltmek için her çabayı göstermek bugün her zamankinden daha yaşamsal-

dır. ABD yönetimi ve onun dümen suyunda yol alan NATO hükümetleri geçtiğimiz hafta Batı Avrupa'ya yeni atom roketlerini yerleştirmeye başladılar. Binbir türlü yalanın arkasına saklanmaya çalışarak Sovyetler Birliği'nin tüm yapıcı önerilerini geri çevirdiler. Kendi halklarının isteklerini kabaca çiğnediler. Şimdi dünya barışına yönelen tehlike daha da artmıştır. Biliyoruz ki, ABD planları içinde önümüzdeki dönemde, kendi başlattığı yeni silahlanma turunda Perşing ve benzeri roketleri Anadolu topraklarına yerleştirme planları da vardır. Bu planları gerçekleştirmek için Vaşington ve Türkiye'deki işbirlikçileri, antisovyetizmi, Sovyet tehdidi yalanlarını daha da tırmandıracaklardır.

Sovyetler Birliği barışın kalesidir. Tüm insanlığı nükleer savaş tehlikesinden koruyan ana güçtür. Halkımızın kara gün dostudur. Bu gerçeğin üzerinin örtülmesini önlemek için her çabayı göstereceğiz. SBKP Genel Sekreteri Andropov yoldaşın, 24 Kasım günlü açıklamasında vurguladığı gibi, "Sovyetler Birliği önce olduğu gibi bugün de Avrupa'daki nükleer silahlar sorununda en köklü çözümden yanadır. Sovyetler Birliği Avrupa'nın orta menzilli ve taktik her türlü nükleer silahtan arındırılması önerisini yineliyor". Önümüzdeki dönemde Sovyetler Birliği'nin öteki sosyalist ülkelerin barışçı dış politikalarına ilişkin somut gerçekleri halkımıza göstermek, ABD'nin ve bağlaşıklarının savaş hazırlıklarını gözler önüne sermek için daha çok çaba harcamalıyız. Amerikan planlarına karşı en geniş barış güçlerinin birliğini sağlamak için, barış içinde yanyana yaşama ilkelerini cuntaya dayatmak için, antisovyetizmin ulusal çıkarlarımıza, halkımızın yaşam hakkına nasıl taban tabana ters olduğunu her yurtsevere gösterebilmeliyiz.

Daha işin başındayız

Yoldaşlar, Bilen yoldaşımızın tüm bilinçli yaşamını uğruna adadığı güçlü bir TKP yaratmak yolunda Bilen yoldaşımızla birlikte önemli adımlar attık. Bunun sevincini duymak elbette hakkımızdır. Ama bu, hiçbir zaman kof bir kendinden hoşnutluk olmamalıdır. Durumu, görevimizi ve sorunlarımızı iyi kavramalıyız. Yapmamız gereken şeylerin daha başlangıcındayız.

5. Kongre oy birliği ile yeni parti yönetimini seçti. Ona ağır sorumluluk, ama aynı zamanda yüksek bir otorite verdi. Şimdi her düzeydeki parti yöneticileri 5. Kongrenin en başta kendilerine yüklediği görevleri iyi kavramalıdır.

Başlıca temel görevimiz, partiyi korumayı gözardı etmeden, lafazanlığa en küçük prim vermeden, Partimizin tüm gücünü, potansiyellerini yığınları örgütlemeye, onların güven

ve sempatisini kazanmaya, baş düşmanla dişediş bir savaşa yöneltmektir. Eksiklerin giderilmesi, gediklerin kapanması ancak bu yoldaki çalışma içinde gerçekleşebilir.

Söylediklerimizi ve yazdıklarımızı yığınların anlamasına, onların duygu ve düşüncelerini yansıtmaya büyük dikkat vermeliyiz. Düşmanın yığınların bilincini çarpıtan her demagojisini zaman geçirmeden açığa vurmaliyiz.

5. Kongre, Marksizm-Leninizm temelinde, yeni programımız, yeni tüzüğümüz ve kongre kararları ile Partimizin ideolojik-politik-örgütsel birliğini sağlamlaştırdı. Şimdi bu sağlam temele dayanarak dün ya da bugün Partiden ayrı düşmüş, bağları zayıflamış ama Partiyeye inancını ve bağlılığını yitirmemiş, temiz düşünceli her komünisti yeniden saflarımıza kazanmak için kapımızı açıyoruz. Dün yanlış yapmış, bugün yanlış kavrama yolunda olan yada karşılıklı yanlışların giderilmesiyle şimdi partimize yaklaşan eski, yeni her komünisti Partiyeye kazanmak gerekir.

İnsanları komünizme kazanmanın kolay olmadığını unutmayın. Ve unutmayın ki, milyonların içinde bugün komünistler sayıca henüz bir damla gibidir. Bu konuda harcanacak hiçbir çaba boşuna değildir.

Ama biz, bir düzen örgütü değil, savaş örgütüüz. Komünist Partisi kırkambar değildir. Aynı düşünen ve aynı davranışların gönüllü birliğidir. Kongremiz ortak düşünce ve davranışın temellerini güçlendirmiştir. Her türlü grupçuluğun subjektif koşulları yok edilmiştir. Bu yönde en küçük bir adıma bile hoşgörüle bakılmayacaktır. Biz kadroların saklılarda, seralarda yetişeceğini düşünmüyoruz. Sağlıklı başakların boy verdiği tarlalarda ayırık otları da çok olur. Biz ikisini birbirine karıştırmamak için en büyük esnekliği, sabrı göstereceğiz. Ama ayırık otlarını yolup atmada da elimiz titremeyecektir.

Yoldaşlar, Kongremizin halkımıza ilettiği ana mesaj şudur: "Birleşin yeneceksiniz!" TKP kendi birliğini güçlendiren bir parti olduğunu kanıtladı. Şimdi halkın güçlerini birleştirmek, solun birliğini gerçekleştirmek için Partimiz daha büyük bir kararlılıkla savaşacaktır.

Bilen yoldaş yaşayacaktır

Bilen yoldaş Partimizi, tarihiyle bağlayan canlı bir halkaydı. O'nun, gerçekleşmesi için yaşamının son gücünü harcadığı 5. Kongremiz, bu bağı güvence altına aldı. Partimizin tarihine yönelen kirliliği elleri ezdi. Kongremiz Bilen yoldaşın yanısıra Partimize emek vermiş Mustafa Suphi'den, Ethem Nejat'tan, Şefik Hüsnü'den, Yakub Demir'e kadar tüm Parti önderlerine sahip çıktı. Onları

► Arkası 4. sayfada

"O BİR BOLŞEVİKTİ"

18 Kasım 1983 günü aramızdan ayrılan Bilen yoldaş, parti yönetici ve üyelerinin, kardeş partilerin temsilcilerinin ve ailesinin katıldığı sade bir cenaze töreni ile toprağa verildi. Kutlu yoldaş törende yaptığı konuşmada, Bilen yoldaşın Bolşevik karakterini dile getirdi ve "TKP varoldukça, ki her zaman olacak, Bilen yoldaşımızın anısı bütün canlılığıyla aramızda yaşayacaktır, onu unutmayacağız" dedi. Törende ayrıca Bilen yoldaşın eski savaş arkadaşı, 56 yıllık parti üyesi Mehmet Bozışık (İsa) yoldaş bir konuşma yaptı, Bilen yoldaşın "Marksizm-Leninizm'in kızıl bayrağını daha da yükseklere çıkarma savaşımında hepimize örnek olduğunu" belirtti.

İ. Bilen yoldaşın anısına

► Baş 1. sayfada

yonerleriyle tanıştı. Hitler Almanyasına karşı verilen Büyük Anayurt Savaşı'nın çetin günlerinde Bilen yoldaş, pro-faşist Türk hükümetlerinin iç yüzünü geniş yığınlara duyurmak için yorulmak bilmeyen çalışmalar yaptı. Partinin anti-faşist, antiemperyalist tek cephe politikasının olgunlaştırılmasında Bilen yoldaşın belirleyici katkıları vardır.

1951 yılında, gerici Bayar-Menderes rejimi yüzündeki "demokrat" maskesini atarak TKP'ne karşı saldırıya geçmekte gecikmedi. Bu saldırı, Bilen yoldaşın belirttiği gibi, ülke kapılarının ABD emperyalizmine açılması, Kore savaşına ülkeyi sürüklenme ve saldırgan NATO'ya bağlanma politikasıyla bağlıydı. Bilen yoldaş, "soğuk savaş" yıllarında barış ve halklararası dostluk için, özellikle Türk-Sovyet dostluğunun yeniden kurulması, ulusal bağımsızlığın kazanılması, ülkede demokratik yenilenme için yorulmadan çalıştı.

TKP'nin ağır yaralar aldığı bu yıllardan sonra, Bilen yoldaşın 20 yıl boyunca süren çabaları, özellikle "Bizim Radyo"nun kurulmasındaki önde gelen rolü, burjuvazinin partiyi büsbütün yok etme yeltenişini geriletmede belirleyici oldu.

24 Mayıs 1973'de TKP MK PB'nun parti yönetimini güçlendirme ve ülkede ortaya çıkan elverişli koşullardan yararlanarak, partiyi yeniden örgütleme kararından hemen sonra, 1974 yılında, parti, Bilen yoldaş, TKP MK Genel Sekreterliği görevine getirdi. Bilen yoldaş parti MK Organı Atılım'ı 8 Ocak 1974'de kurdu, partinin yeni program ve tüzüğü hazırlanmasını ve yeni parti kadrolarının örgütlenmesini doğrudan yönetti.

Bilen yoldaşın yönetiminde partimiz, burjuvazinin, anti-Marksist elemanların, küçük burjuva elemanların partiyi yalıtılma ve politik yaşamın dışına atma politikasını yenilgiye uğrattı. İşçi sınıfının, emekçilerin, öğrencilerin arasında yeni savaşçıları Marksizm-Leninizm, proleter enternasyonalizmi ve yurtseverlik ruhunda eğitip, örgütledi. Yığınların arasında

SBKP MK'nin TKP MK'ne gönderdiği başsağlığı mesajı

Değerli yoldaşlar,

Türkiye ve uluslararası komünist hareketinin seçkin kişilerinden TKP Başkanı İ.Bilen yoldaşın ölümünü derin bir üzüntüyle öğrendik.

Bilen yoldaş bütün yaşamını Türkiye'nin bağımsızlığı, halkının çıkarları, Türk halkı ile Sovyet halkı arasındaki dostluk için, barış ve sosyalizmin büyük ülkülerinin utkusu için savaşıma adanmıştır. Partinizin Marksizm-Leninizm ve proleter enternasyonalizminin sarsılmaz ilkeleri temelinde örgütsel ve ideolojik bakımdan güçlenmesi davasına büyük katkısı olmuştur.

Bilen yoldaş, dünya komünist ve işçi hareketinin birlik ve beraberliğinden yana ardıcıl girişimlerde bulunmuştur. Sovyet komünistleri, onu, ateşli bir enternasyonalist, SBKP'nin ve Sovyetler Birliği'nin büyük bir dostu, antisovyetizmin bütün biçimlerine karşı uzlaşmaz savaşım veren ve partilerimiz arasında kardeşlik ilişkilerinin gelişmesine büyük hizmeti geçen bir kişi olarak tanıyorlardı.

Bilen yoldaşın aydınlık anısı her zaman kalplerimizde yaşayacaktır.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi
Merkez Komitesi

barış ve sosyalizm ülkülerini vargüçle yaydı ve işçi sınıfının, emekçilerin, gençliğin, ulusal demokratik güçlerin, Kürt halkının baskıya, sömürüye, her tür adaletsizliğe karşı savaşına tüm gücüyle katıldı, yol gösterdi. Parti, Bilen yoldaşın yönetiminde, illegal olmasına karşın, politik yaşamın ayrılmaz bir parçası, emperyalizme, faşizme ve şovenizme karşı savaşın güçlü silahı oldu ve onun uluslararası otoritesi arttı.

1973'den 1983 yılına kadar geçen on yıllık dönem, TKP'nin her alanda atılıma geçme, ideolojik-politik bakımdan olgunlaşma, giderek işçi sınıfının, yığınların güvenini kazanma, her koşulda savaşmayı öğrenme, en sert antikömünist saldırılara ve partiyi içerden yıkma yeltenişlerine karşı her defasında yeniden toparlanmayı başarma yeteneklerinin yükselme dönemi oldu. Bu dönem, Bilen yoldaşın adıyla ayrılmaz bir biçimde bağlıdır.

Bilen yoldaş, yalnız partinin yeniden canlanması için çalışmakla kalmadı. Aynı zamanda, 51 yıl boyunca yerine getirilemeyen parti 5.Kongresinin toplanması görevinin çözülmesi için gerekli koşulların hazırlanmasını sağladı. Parti içinde ve dışında ortaya çıkan her türlü sağ ve "sol" oportünist sapmaya karşı aralıksız savaş temelinde, partinin güvenilir kadrolara kavuşturulması, onun en büyük hizmetlerinden birisidir. Bilen yoldaş, 1983 Nisan Plenumu'nda, yeni bir parti yönetiminin oluşturulmasını ve MK Genel Sekreterliği görevinin Haydar Kutlu yoldaşa verilmesini önerdi. Nisan Plenumu bu öneriyi benimsedi ve Bilen yoldaş 61 yıllık parti yaşamı boyunca yaptığı eşsiz hizmetlerden dolayı ve onun zengin deneylerinden yararlanmak için Parti Başkanlığına seçti. Bilen yoldaş, parti 5. Kongresinde tüm delegelerin coşkun onayı ile yeniden parti başkanlığına seçildi.

Bilen yoldaş, partimizin tarihine, her şeyden önce, TKP'ni her bakımdan yeni bir aşamaya yükselten, Türkiye komünist hareketinin sıralarında yepyeni bir kuşağın yaratılmasında belirleyici rol oynayan büyük bir parti kurucusu olarak geç-

cektir. O, her zaman V.İ. Lenin'in "savaşta işçi sınıfının örgütten başka silahı yoktur" sözlerini kendisine kılavuz edindi.

Bilen yoldaş, aynı zamanda uluslararası komünist hareketin tarihinde ve Türkiye işçi sınıfının bilincinde, proleter enternasyonalizminin ateşli bir savunucusu, Lenin'in partisine ve ülkesine, SBKP'ne ve SSCB'ne karşı içten sevgi ve bağlılık örneği olarak yaşayacaktır. O, tüm yaşamı boyunca, barış, halklararası dostluk için çalıştı. Onun bu eylemine uluslararası komünist hareket her zaman büyük bir değer biçti. Kardeş komünist partilerin onu ödüllendiren değerli nişanları bunun kanıtıdır.

Partililiği, ilkeselliği, sarsılmaz enternasyonalistliği ve Sovyetler Birliği'ne, Ekim'in yüce eserine sınırsız sevgi beslemeyi, emekçilerin çıkarı uğrunda sınıf düşmanına karşı ödünsüz savaşmayı Bilen yoldaşın öğrendiği tüm Türkiyeli komünistlerin acısı büyüktür. Parti öğretmenini yitirdi. O'ndan öğrendikleriyle utkuya ulaşacaktır.

TKP'nin üyeleri! Bilen yoldaşın genç kız ve oğulları!

Yoldaşımız Bilen'in anısını yükseltmek için, 5. Kongre çizgisinde safalarınızı daha da sıklaştırın!

23.11.1983

TKP MK

TKP'nin şanlı bayrağını...

► Baş 2. sayfada

saygıyla andı. Bundan böyle de, Bilen yoldaşın, öteki önderlerimizin anısına saldırmaya yeltenecek herkes bizi karşısında bulacaktır.

Bilen yoldaş, önceki yöneticilerden devraldığı, daha da güçlendirdiği Mustafa Suphi'lerin bu yüce emanetini, TKP'yi, içinden Deniz yoldaş gibi özverili yiğit nice komünist çıkaran yeni kuşağa, bizlere teslim etti. TKP'nin şanlı bayrağını bizler daha da yücelteceğiz.

İşçi sınıfımız, halkımız, Partimiz Bilen yoldaşımızı unutmayacaktır!

Bilen yoldaş, çok yaşa!

Yaşasın TKP!

Yaşasın Marksizm-Leninizm ve proleter enternasyonalizmi!